

Академик Младен Вилотијевић
САО Београд

ПОДСТИЦАЈНИ ПРИМЕРИ У СПАЈАЊУ ТАЛЕНТА И УПОРНОСТИ

Научни профил и допринос колега Босиљке и Јове Ђорђевића развоју наше педагошке теорије и праксе добро је познат свима који се баве педагошким радом па би поновно истицање онога што је већ познато било сувишно. О њима би, мислим, ваљало говорити као о подстицајним примерима како се спајањем талента, упорности и енергије постижу највећи научни успеси. Њих двоје потврђују исправност Марксове мисли да „нема широког друма који води у науку, и изгледе да ће се успети на њене светле висове, имају само они који се не плаше умора при пењању њеним стрмим стазама”. Они који хоће да се баве педагошким радом, у Ђорђевићима имају најбоље могуће узоре у истраживачким хтењима, свестраном аналитичком приступу истраживаним проблемима, дубини закључивања, научној акрибији, целовитости сагледавања, познавању светских педагошких токова, одупирању политичком волунтаризму. Бити самосталан мислилац у савременим условима није лако. То подразумева и храброст да се заплива у води и одрицање од многих погодности, ако сте спремни на компромисе са етичким начелима. И по научној храбрости и по етичности, они су светли примери.

Снага ума је незаобилазан услов у пручавању сваке суштине, али је недовољна ако изостане неопходна људскост. Ђорђевићи имају и једно и друго, а то је било драгацено у мојој сарадњи са њима. Са Боском сам почео сарађивати још док сам радио у експерименталној школи „Браћа Рибар”. У завидне резултате и висок углед те школе уграђени су њено знање и труд. Председник ОЕЦД-а господин Гас и његови експерти, после посете, припремили су веома повољан извештај о овој школи. Сарадња са Ђорђевићима настављена је у Педагошкој академији, а Јова је био један од утемељивача ове установе пошто је био у матичној комисији.

СТИЦАЈЕМ ОКОЛНОСТИ, одлазак у пензију Јована и Босиљке Ђорђевић, као и Николе Поткоњака, поклопио се са периодом када су отворени и када су своју мисију започели учитељски факултети у Србији који су им широм отворили своја врата. Учитељски факултет у Београду нашао је у њима сјајне сараднике. За мислеће људе, какви су Ђорђевићи, пензија не постоји. Факултет се трудио да им обезбеди радне и техничке услове, а они су узвратили тако што су свој научни потенцијал уложили у реализацију важних пројеката. Босиљка Ђорђевић, у којој је срећно спојено неколико драгоцених одлика – изразита аналитичко-синтетичка способност, научна савесност, завидна радна енергија и смисао за тимски рад, изванредно је водила први пројекат на Учитељском факултету *Даровити и (не)успех* на основу кога је настала најпоузданија и најдокументованија студија о овом питању на нашим

просторима. То је најсигурнији водич за рад са талентованим ученицима. Објављивањем ове студије, започета је веома плодна издавачка делатност на Факултету. И други запажени пројекат *Наша основна школа будућности*, око кога је окупљен велики број сарадника који је по аналитичности стања, дубини закључивања и препорукама за будућност, веома актуелан и теоријски, и практично врло битан за конципирање наше основне школе, такође је врло успешно водила Босилка Ђорђевић. То је била друга студија коју је, након оснивања и почетка рада, објавио Учитељски факултет. *Експерименталне школе као носиоци развојних промена* је трећи пројекат који су осмислили и, уз помоћ сарадника, реализовали Боска и Јово. Све објављене студије су биле врло тражене и рекордно брзо су стигле до корисника.

Факултет је настојао да постане средиште педагошких збивања, да унесе у нашу образовну стварност новине из света, да подстакне истраживачки дух и анализу школске праксе па је, у ту сврху, окупљао познате педагошке ствараоце и организовао низ научних скупова (Реформа школе, Чиниоци и индикатори и методе унапређивања васпитања и образовања, Иновације у настави). Циљ је био и да се шира јавност више заинтересује за унапређивање васпитања и образовања, а за такву активност били су неопходни врсни зналци широких интересовања, завидне културе, познаваоци светских образовних токова. Све то поседују Ђорђевићи и још један квалитет више – спремност да својим знањем помогну. У припреми и реализацији свих научних скупова учествовали су Боска и Јово Ђорђевић. Њихова помоћ у организовању сарадње с Руском академијом образовања и научни допринос у тој сарадњи била нам је драгоценост. И ми смо у њима имали људе за равноправан и богат научни дијалог са светски познатим ауторима и иноваторима какви су В. В. Давидов, ученик и сарадник чувеног Виготског, затим Амонашвили и други. У заједничком часопису *Образовање – теорија и пракса*, који су покренули РАО и учитељски факултети Србије, поред радова В. В. Давидова, председника РАО Петровског и других познатих академика РАО, били су и веома вредни текстови Јове Ђорђевића.

У новопокренутој едицији *Савремена педагошка мисао* (наставак едиције из Осигека) на Учитељском факултету у Београду, објављена је изузетно запажена монографија „Настава и учење у савременој школи Јована Ђорђевића”. У оквиру посебне едиције о педагошко-психолошкој служби школе преведено је и неколико вредних књига чији су редактори били Босилка и Јован Ђорђевић. Њихови текстови у часописима, излагања на научним скуповима, ставови о текућој образовној политици, увек су изазивали посебну пажњу и били повод за размишљање о постојећем и предстојећем. Имали су покретачку снагу. Широка је скала њиховог научног и стручног ангажовања, огроман је допринос који су утkali у резултате Учитељског факултета.

Хвала за оно што сте дали развоју Учитељског факултета у почетним корацима његовог рада. Ваши стваралачки потенцијали су и даље веома завидни па зато очекујемо нове доприносе. Нашу сарадњу увек сам схватао као

проверено пријатељство у коме се сусрећу идеје, мисли, намере и рађају подстицаји за нешто ново и боље.

Опростите што о вама нисам говорио толико добро колико сте ви заслужили.

